

Η άποψη των φοιτητών/τριών ΤΕΦΑΑ Αθηνών σχετικά με την πρόθεση χρήσης αναβολικών ουσιών στον αθλητισμό*

Παναγιώτη Μαυροδάκου **, Κωνσταντίνας Γογγάκη ***

Είναι βέβαιο, ότι η χρήση απαγορευμένων ουσιών υποκρύπτει πολλά κοινωνικά προβλήματα. Ο αθλητισμός, ιδιαίτερα όταν λαμβάνει χώρα σε μια υλιστική κοινωνία που έχει καταστήσει ως προτεραιότητά της την οικονομική επιτυχία, καλείται να ανταποκριθεί σε παρόμοιο ρόλο. Εξάλλου, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης διογκώνουν πολλές φορές υπέρμετρα την οικονομική διάσταση μιας επιλογής, προβάλλοντας συχνά κάθε περίπτωση τέτοιας επιτυχίας. Τα ίδια εστιάζονται με ζήλο, τόσο σε περιπτώσεις προσώπων οικονομικής επιφάνειας, όσο και σε πρόσωπα του επαγγελματικού αθλητισμού. Ακόμη χειρότερα, σπεύδουν να προβάλλουν πολύ πέρα από το δέον περιπτώσεις αθλητών και πρωταθλητών που έχουν κάνει χρήση απαγορευμένων ουσιών, με αποτέλεσμα να έχει εθιστεί το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας, στην αποδοχή τέτοιου είδους ενεργειών[1]. Το αθλητικό μάρκετινγκ, εξάλλου, τείνει να πείσει ολόκληρη την κοινωνία, ότι η χρήση ναρκωτικών και αναβολικών ουσιών είναι απαραίτητη για την επίτευξη οποιασδήποτε επιτυχίας[2], κάτι, όμως, το οποίο πλάθει μια χαλαρή ηθική συνείδηση.

Όσο, όμως κι αν ευθύνονται στη χρήση των αναβολικών ουσιών τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και το αθλητικό μάρκετινγκ, δεν μπορεί ν' αποσείσει κανείς την κύρια ευθύνη από την ίδια την κοινωνία και τις διαμορφωμένες αξίες της. Εάν οι αξίες αυτές δεν είναι ικανές να θωρακίσουν το άτομο με άμυνες και αντιστάσεις, τότε η ηθική του υπόσταση είναι διάτρητη, επιτρέποντας την είσοδο πολλών παράσιτων. Τα παράσιτα που ως 'απαγορευμένες ουσίες' εισχωρούν στο σώμα του αθλητισμού, μπορεί κατά καιρούς να του προσφέρουν μια ψεύτικη χαρά, αλλά σταδιακά το κατατρώνε.

Οι ουσίες αυτές διατίθενται σε μεγάλη γκάμα, που εκτείνεται από τα ορμονικά πεπτιδία και τα ανάλογά τους, τα διεγερτικά, τα ναρκωτικά διεγερτικά, τους β-αναστολείς, τα διουρητικά, τα ανδρογόνα αναβολικά στεροειδή και τις απαγορευμένες μεθόδους[3]. Η ποικιλία τους έχει ξεπεράσει προ πολλού την όποια «ερασιτεχνικού τύπου» παραγωγή, έχοντας φτάσει σε σφαίρες ψυχρού επαγγελματισμού και αισχροκέρδειας. Ακόμη και από τα Γυμναστήρια της γειτονιάς οι νέοι προμηθεύονται ανεξέλεγκτης παραγωγής ουσίες, προκειμένου να «φουσκώσουν» τους μύες τους.

2. Η ΕΡΕΥΝΑ

Η άποψη των φοιτητών/τριών του ΤΕΦΑΑ Αθηνών, καθώς οι περισσότεροι από αυτούς γνωρίζουν τα τεκταινόμενα στο χώρο του αθλητισμού, ως αθλητές, και στο μέλλον πρόκειται να τα διαχειριστούν και ως εκπαιδευτικοί ή ως προπονητές, κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική. Οι φοιτητές/τριες των ΤΕΦΑΑ, αποτελούν μέρος της αθλητικής διαδικασίας, ενώ στο μέλλον θα διαθέτουν πολλαπλό ρόλο, ως αθλητές,

προπονητές και εκπαιδευτικοί. Η άποψή τους αναφορικά με τη χρήση αναβολικών ουσιών στον αθλητισμό, ζητήθηκε σε σχετική έρευνα, με θέμα: «Οι απόψεις των φοιτητών/τριών του ΤΕΦΑΑ Αθηνών σχετικά με τη χρήση, την πρόθεση χρήσης και την ηθική αποτίμηση της χρήσης αναβολικών ουσιών στον αθλητισμό», μέρος της οποίας παρουσιάζεται στην παρούσα εργασία.

2.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ – ΔΕΙΓΜΑ – ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 200 φοιτητές και φοιτήτριες του ΤΕΦΑΑ Αθηνών, που επιλέχθηκαν τυχαία. Η έρευνα διεξήχθη κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου και συγκεκριμένα από τις 3 έως τις 9 Απριλίου 2009. Στόχος της έρευνας ήταν να διερευνηθεί η επικρατούσα άποψη των φοιτητών/τριών σχετικά με τη χρήση απαγορευμένων ουσιών στον αθλητισμό. Για το σκοπό αυτό συντάχθηκε ένα δομημένο ερωτηματολόγιο 24^{ων} κλειστών ερωτήσεων.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από τρεις εννοιολογικές ενότητες. Στην πρώτη ενότητα περιλαμβάνονται ερωτήσεις που αφορούν σε κάποια περιγραφικά-προσωπικά στοιχεία των φοιτητών/τριών, όπως το φύλο, η ηλικία, ο τόπος άθλησής τους και το καλύτερο επίπεδο διάκρισής τους σε αγώνα. Στην δεύτερη ενότητα οι ερωτηθέντες καλούνται να εκφράσουν την άποψή τους σχετικά με τη χρήση ή και την πρόθεση χρήσης απαγορευμένων ουσιών. Τέλος, στην τρίτη ενότητα ο ερευνώμενος πληθυσμός καλείται να διατυπώσει την γνώμη του σχετικά με την ηθική διάσταση της χρήσης απαγορευμένων ουσιών στον αθλητισμό και τις επιπτώσεις της επιλογής αυτής στην κοινωνία γενικότερα.

2.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η επεξεργασία των στοιχείων που συλλέχθηκαν από την έρευνα περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

1. Την ανάλυση του συστήματος επεξεργασίας των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν, την ανάπτυξη μιας εφαρμογής κατοχύρωσης και ανάλυσης των δεδομένων που καλύπτει τους στόχους της έρευνας, καθώς και την ανάπτυξη της εφαρμογής σε μια σχεσιακή βάση SPSS 14.
2. Την κατοχύρωση των στοιχείων στη βάση.
3. Τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων.

Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου κωδικοποιήθηκαν ως ποιοτικές (κατηγορικές) μεταβλητές, ώστε να μπορεί να γίνει εισαγωγή και κατοχύρωση των δεδομένων στο στατιστικό πρόγραμμα επεξεργασίας. Για την αξιολόγηση των σχέσεων μεταξύ των μεταβλητών εφαρμόστηκαν οι πίνακες συνάφειας και οι υπολογισμοί των αντίστοιχων χ^2 κριτηρίων. Το επίπεδο σημαντικότητας ορίστηκε στο $p < 0.05$.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΡΕΥΝΩΜΕΝΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ

Στην έρευνα συμμετείχαν 111 άνδρες (55.5%) και 89 γυναίκες (44.5%).

ΦΥΛΟ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	Valid Percent	ΑΘΡ.ΠΟΣΟΣΤΟ
Άνδρας	111	55,5	55,5	55,5
Γυναίκα	89	44,5	44,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	200	100,0	100,0	

Σχήμα 1. Ερευνώμενος πληθυσμός κατά φύλο.

ΗΛΙΚΙΑ

Η ηλικία των ανδρών κυμαίνεται από 18 έως 37 ετών και των γυναικών από 18 έως 29 ετών. Η μέση ηλικία όλων των ατόμων είναι 20.97 ετών.

ΦΥΛΟ	M.O	N	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Άνδρας	21,18	111	2,952	18	37
Γυναίκα	20,72	89	1,764	18	29
ΣΥΝΟΛΟ	20,97	200	2,499	18	37

Καλύτερη επίδοση σε επίπεδο πρωταθλήματος

Το 35%, δηλαδή 70 φοιτητές από τους οποίους 40 είναι άνδρες και 30 γυναίκες, του ερευνώμενου πληθυσμού έχει καλύτερη αγωνιστική επίδοση σε Εθνικό επίπεδο. Το 31.5%, το οποίο αντιστοιχεί σε 63 φοιτητές 36 εκ των οποίων είναι άνδρες και 27 γυναίκες, σε Τοπικό. Το 21.5%, 43 φοιτητές 20 άνδρες και 23 γυναίκες, δεν έχει καμιά διάκριση σε επίπεδο πρωταθλήματος. Με ποσοστό 6.5%, δηλαδή 13 φοιτητές 10 άνδρες και 3 γυναίκες, έχουν καλύτερη αγωνιστική επίδοση σε Παγκόσμιο επίπεδο και ένα 5.5%, που συμπεριλαμβάνει 11 φοιτητές 5 εκ των οποίων είναι άνδρες και 6 γυναίκες, σε Ευρωπαϊκό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΠΙΔΟΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ
--

ΕΠΙΔΟΣΗ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	Valid Percent	ΑΘΡ. ΠΟΣΟΣΤΟ
Παγκόσμιο	13	6,5	6,5	6,5
Ευρωπαϊκό	11	5,5	5,5	12,0
Εθνικό	70	35,0	35,0	47,0
Τοπικό	63	31,5	31,5	78,5
Καμία	43	21,5	21,5	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	200	100,0	100,0	

Σχήμα 3. Καλύτερη επίδοση.

ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΑΝΑΒΟΛΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Έχεις αντιμετωπίσει ποτέ το δίλημμα να πάρεις απαγορευμένες ουσίες και να συνεχίσεις τον αθλητισμό ή να μην πάρεις και να τον σταματήσεις;

Από τον ερευνώμενο πληθυσμό η συντριπτική πλειοψηφία, το 87% ή 174 φοιτητές (95 άνδρες και 79 γυναίκες) δηλώνει ότι δεν έχει έρθει ποτέ αντιμέτωπο με το δίλημμα να κάνει χρήση απαγορευμένων ουσιών ενώ το 13% ή 26 φοιτητές (16 άνδρες και 10 γυναίκες) ότι έχει.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Έχεις αντιμετωπίσει ποτέ το δίλημμα να πάρεις απαγορευμένες ουσίες και να συνεχίσεις τον αθλητισμό ή να μην πάρεις και να τον σταματήσεις;				
ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	Valid Percent	ΑΘΡ. ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	26	13,0	13,0	13,0
ΟΧΙ	174	87,0	87,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	200	100,0	100,0	

Σχήμα 2. Δίλημμα για λήψη απαγορευμένων ουσιών.

Τι επέλεξες στο δίλημμα να πάρεις ή όχι απαγορευμένες ουσίες;

Στο σύνολο του ερευνώμενου πληθυσμού το 39% (43 άνδρες και 35 γυναίκες) δηλώνει ότι επέλεξε να μην κάνει χρήση απαγορευμένων ουσιών και να σταματήσει, ενώ το 5% (8 άνδρες και 2 γυναίκες) επιλέγει να κάνει χρήση και να συνεχίσει την ενεργό δράση στον αθλητισμό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Τι επέλεξε στο δίλλημα του να πάρεις ή όχι απαγορευμένες ουσίες;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	Valid Percent	ΑΘΡ. ΠΟΣΟΣΤΟ
Να πάρω και να συνεχίσω	10	5,0	11,4	11,4
Να μην πάρω και να σταματήσω	78	39,0	88,6	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	88	44,0	100,0	
ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ	112	56,0		
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΕΙΓΜΑ	200	100,0		

Σχήμα 3. Επιλογή στο δίλλημα να πάρεις ή όχι απαγορευμένες ουσίες.

Εάν γνώριζες ότι θα έχεις εξασφαλισμένη επιτυχία και ότι δεν θα τιμωρηθείς, θα έκανες χρήση αναβολικών ουσιών;

Στο ερώτημα εάν κάποιος θα έκανε χρήση απαγορευμένων ουσιών υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει εξασφαλισμένη επιτυχία και ότι δεν θα υποστεί τιμωρία το 18% (27 άνδρες και 9 γυναίκες) δίνει θετική απάντηση, ενώ το 82% (84 άνδρες και 80 γυναίκες) δίνει αρνητική.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Εάν γνώριζες ότι θα έχεις εξασφαλισμένη επιτυχία χωρίς τιμωρία, θα έκανες χρήση αναβολικών ουσιών;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	Valid Percent	ΑΘΡ. ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	36	18,0	18,0	18,0
ΟΧΙ	164	82,0	82,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	200	100,0	100,0	

Σχήμα 4. Πρόθεση χρήσης αναβολικών ουσιών με εξασφαλισμένη επιτυχία και χωρίς τιμωρία.

Εάν γνώριζες ότι θα έχεις εξασφαλισμένη επιτυχία, όμως θα τιμωρηθείς, θα έκανες χρήση αναβολικών ουσιών;

Αντίθετα, τα ποσοστά αλλάζουν κάπως, στην ερώτηση εάν κάποιος γνωρίζει ότι ναι μεν θα έχει εξασφαλισμένη επιτυχία από την χρήση απαγορευμένων ουσιών αλλά θα υποστεί και κάποια τιμωρία για αυτό. Σε αυτή την περίπτωση το 98% (108 άνδρες και 88 γυναίκες) δηλώνει αντίθετο με την χρήση, ενώ μόλις το 2% (3 άνδρες και 1 γυναίκα) επιμένει ότι θα λάβαινε αναβολικές ουσίες προκειμένου να έχει μια εξασφαλισμένη επιτυχία, ακόμα και εάν ήταν να τιμωρηθεί για αυτό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Εάν γνώριζες ότι θα έχεις εξασφαλισμένη επιτυχία, όμως θα τιμωρηθείς, θα έκανες χρήση αναβολικών ουσιών;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	Valid Percent	ΑΘΡ. ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	4	2,0	2,0	2,0
ΟΧΙ	196	98,0	98,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	200	100,0	100,0	

Σχήμα 5. Πρόθεση χρήσης αναβολικών ουσιών με εξασφαλισμένη επιτυχία αλλά με τιμωρία.

Εάν γνώριζες ότι θα έχεις εξασφαλισμένη επιτυχία και ότι δεν θα τιμωρηθείς, αλλά ότι θα βλάψεις την υγεία σου, θα έκανες χρήση αναβολικών ουσιών;

Στο ερώτημα εάν ο ερευνώμενος πληθυσμός θα έκανε χρήση απαγορευμένων ουσιών

υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει εξασφαλισμένη επιτυχία χωρίς τιμωρία, όμως θα βλάψει σοβαρά την υγεία του από την χρήση τέτοιων ουσιών, μόνο το 4% (6 άνδρες και 2 γυναίκες) δίνει θετική απάντηση, ενώ το 96% (105 άνδρες και 87 γυναίκες) δίνει αρνητική απάντηση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Εάν γνώριζες ότι θα έχεις εξασφαλισμένη επιτυχία και ότι δεν θα τιμωρηθείς, αλλά ότι θα βλάψεις την υγεία σου, θα έκανες χρήση αναβολικών ουσιών;

	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	Valid Percent	ΑΘΡ. ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΠΑΝΤΗΣΗ				
ΝΑΙ	8	4,0	4,0	4,0
ΟΧΙ	192	96,0	96,0	100,0
ΣΥΝΟΛΟ	200	100,0	100,0	

Σχήμα 6. Πρόθεση χρήσης απαγορευμένων ουσιών με εξασφαλισμένη επιτυχία αλλά με τη γνώση ότι θα έβλαπτε την υγεία.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Στην έρευνα συμμετείχαν 111 άνδρες (55.5%) και 89 γυναίκες (44.5%). Η ηλικία των ανδρών κυμαίνεται από 18 έως 37 ετών και των γυναικών από 18 έως 29 ετών. Η μέση ηλικία όλων των ατόμων είναι 20.97 ετών. Το 35% του ερευνώμενου πληθυσμού έχει σημειώσει την καλύτερη επίδοση σε εθνικό επίπεδο πρωταθλήματος, το 31.5% σε τοπικό ενώ το 21.5% δεν έχει καμιά διάκριση. Αντίστοιχα, ένα ποσοστό 6.5% έχει καλύτερη επίδοση σε παγκόσμιο και ένα 5.5% σε ευρωπαϊκό επίπεδο πρωταθλήματος.

Από τον ερευνώμενο πληθυσμό, το 87% (174 άτομα) δηλώνει ότι δεν έχει έρθει ποτέ αντιμέτωπο με το δίλλημα να κάνει χρήση απαγορευμένων ουσιών και να συνεχίσει τον αθλητισμό ή να μην κάνει και να τον σταματήσει. Αυτό εάν συνδυαστεί με το ποσοστό των φοιτητών που δηλώνουν υψηλού επιπέδου επιδόσεις (ευρωπαϊκές και παγκόσμιες διακρίσεις) 12%, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι μόνο αυτοί δίνουν θετική απάντηση στο ότι αντιμετώπισαν το δίλλημα. Φυσικά, με δεδομένο τα τεκταινόμενα στον αθλητισμό δεν φαίνεται το προηγούμενο συμπέρασμα να είναι αληθές και επιβεβαιώνεται εάν συσχετίσουμε τις απαντήσεις αυτής της ερώτησης με την επόμενη, που αφορά την τελική επιλογή. Εξήντα δύο (62) φοιτητές από τους 174 που απάντησαν στην ερώτηση, ότι δεν έχουν έρθει ποτέ αντιμέτωποι με το δίλλημα να κάνουν χρήση απαγορευμένων ουσιών και να συνεχίσουν τον αθλητισμό ή να μην

κάνουν και να τον σταματήσουν, οι οποίοι αναμένεται να μην απαντήσουν στην ερώτηση για το τι επέλεξαν τελικά να κάνουν, αυτοί απαντούν είτε ότι έκαναν χρήση είτε ότι δεν έκαναν. Άρα, έστω και συνδυαστικά, αυξάνεται ο αριθμός εκείνων που έχουν έρθει στο παραπάνω δίλημμα. Από αυτούς, το 4.8% επιλέγει να κάνει τελικά χρήση αναβολικών ουσιών, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία (ήτοι το 95.2%) δηλώνει άρνηση. Στο σύνολο του ερευνώμενου πληθυσμού, το 39% δηλώνει ότι επέλεξε να μην κάνει χρήση απαγορευμένων ουσιών και να σταματήσει τον αθλητισμό ενώ ένα 5% επιλέγει να κάνει χρήση και να συνεχίσει την ενεργό δράση. Ευτυχώς το ποσοστό εκείνων που επιλέγουν να κάνουν χρήση αναβολικών ουσιών και να συνεχίσουν τον αθλητισμό είναι πολύ μικρό. Το προβάδισμα το έχουν οι άνδρες (8 φοιτητές) έναντι των γυναικών (2 φοιτήτριες).

Όσο αφορά την πρόθεση χρήσης και συγκεκριμένα στο ερώτημα εάν κάποιος θα έκανε χρήση απαγορευμένων ουσιών υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει εξασφαλισμένη επιτυχία χωρίς τιμωρία, τα ποσοστά αλλάζουν. Το 18% απαντάει θετικά ενώ το 82% αρνητικά. Σε σχέση με την προηγούμενη ερώτηση για το αν έχουν έρθει στο δίλημμα της χρήσης ή της μη χρήσης εξάγεται το συμπέρασμα ότι ένα μικρό ποσοστό, περίπου 5%, αυτών που δηλώνουν ότι δεν αντιμετώπισαν το δίλημμα, θα έκαναν χρήση εάν ήταν σίγουροι ότι δεν θα τιμωρηθούν. Από τον ερευνώμενο πληθυσμό, το 24,3% των ανδρών δηλώνει ότι θα έκανε χρήση ενώ μόλις το 10.1% των γυναικών δηλώνει ότι θα λάμβανε απαγορευμένες ουσίες εάν γνώριζε ότι δεν θα υπήρχε κάποια τιμωρία. Φαίνεται ότι οι άνδρες είναι πιο πρόθυμοι να πετύχουν τους στόχους τους, παραβαίνοντας τους κανόνες, έστω και σε μικρό ποσοστό.

Αντίθετα, τα ποσοστά αλλάζουν κάπως εάν κάποιος γνωρίζει ότι ναι μεν θα έχει εξασφαλισμένη επιτυχία από την χρήση απαγορευμένων ουσιών αλλά θα υποστεί και κάποια τιμωρία γι' αυτό. Σε αυτή την περίπτωση το 98% δηλώνει αντίθετο με την χρήση ενώ μόλις το 2% επιμένει ότι θα λάμβανε ουσίες προκειμένου να έχει μια εξασφαλισμένη επιτυχία, έστω κι αν ήταν να τιμωρηθεί για αυτό. Σε σχέση με την προηγούμενη ερώτηση, γίνεται αντιληπτό ότι η μείωση του ποσοστού αυτών που θα έκαναν χρήση δεν γίνεται λόγω ηθικών ενοχών, παρά μόνο για το γεγονός ότι μπορεί υποστούν τις συνέπειες του νόμου.

Στο ερώτημα για το εάν κάποιος θα έκανε χρήση απαγορευμένων ουσιών υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει εξασφαλισμένη επιτυχία χωρίς τιμωρία, γνωρίζοντας όμως ότι θα βλάψει σοβαρά την υγεία του από την χρήση τέτοιων ουσιών το 4% δίνει θετική απάντηση ενώ το 96% αρνητική. Σε συνδυασμό με την προηγούμενη ερώτηση, διαπιστώνεται, ότι ένα μικρό ποσοστό ατόμων δεν θεωρεί το γεγονός ότι θα βλάψει την υγεία του σαν «τιμωρία» και μόνο η πιθανότητα να πιαστεί και να υποστεί «νομικές» κυρώσεις συντελεί στην αποτροπή της χρήσης αναβολικών ουσιών.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Σύμφωνα με τα παραπάνω, μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι όσο αφορά την πρόθεση χρήσης αναβολικών ουσιών υπάρχει μια σημαντική αύξηση αυτών που απαντούν θετικά όταν γνωρίζουν ότι δεν θα υπάρχει καμία τιμωρία και εξασφαλισμένη επιτυχία. Ασφαλώς, η πρόθεση από την ίδια την πραγματοποίηση απέχει αρκετά. Επίσης οι άνδρες είναι αυτοί που επιλέγουν περισσότερο τη λύση των αναβολικών κι όχι οι γυναίκες ή τουλάχιστον είναι πιο ελκρικνεείς. Είναι όμως κοινά

παραδεκτό, ότι η συγκεκριμένη αντιμετώπιση δεν συνάδει με μία ηθική συμπεριφορά. Το σημαντικότερο είναι κάποιος να μην παρανομεί επειδή δεν έχει την πρόθεση, δεν θέλει να παρανομήσει κι όχι γιατί απλά θα τύχει να τιμωρηθεί. Στην προκειμένη περίπτωση ο λόγος που αποτρέπει τους μελλοντικούς καθηγητές Φυσικής Αγωγής από το να κάνουν χρήση αναβολικών ουσιών, φαίνεται να είναι η νομική τιμωρία.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, ως doping μπορεί να ορισθεί: «η σκόπιμη και προμελετημένη, ή και η ακούσια από απροσεξία χρησιμοποίηση ουσίας από έναν αθλητή, που αυξάνει την αθλητική του απόδοση»[\[4\]](#).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΖΟΥΛΗΣ, Μ. (2004). *Συχνότητα Χρήσης Αναβολικών Στεροειδών σε Νεαρούς Έλληνες ηλικίας 17 ετών*, Μεταπτυχιακή Διατριβή, Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.

ΤΟΚΜΑΚΙΔΗΣ, Σ. (1990). Χρήση φαρμακευτικών ουσιών και έλεγχος ντόπινγκ στον αθλητισμό, *Άθληση και Κοινωνία*, 1, σσ. 83-85.

LIPPI, G., FRANCHINI, M., GUIDI, G. (2008). Doping in competition or doping in sport?, *British Medical Bulletin*, 86, σσ. 95-107.

---

* Απόσπασμα Έρευνας που διεξήχθη στο πλαίσιο της Γραμματείας Επιτροπής Ερευνών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, τον Απρίλιο του 2009.

** Καθ. Φ.Α., Μεταπτυχιακός Φοιτητής Φιλοσοφίας του Αθλητισμού, ΤΕΦΑΑ Πανεπιστημίου Αθηνών.

*** Επίκουρος Καθηγήτρια Φιλοσοφίας του Αθλητισμού, ΤΕΦΑΑ Πανεπιστημίου Αθηνών.

[1] G. LIPPI, M. FRANCHINI, G. GUIDI (2008), σ.105.

[\[2\]](#) G. LIPPI, M. FRANCHINI, G. GUIDI (2008), σ.105.

[\[3\]](#) Μ. ΤΖΟΥΛΗΣ (2004), σσ. 12-21.

[\[4\]](#) Σ. ΤΟΚΜΑΚΙΔΗΣ (1990), Χρήση φαρμακευτικών ουσιών και έλεγχος ντόπινγκ στον αθλητισμό, *Άθληση και Κοινωνία*, 1, σ. 83.